

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

1. SKUPINA VIII. RAZRED

ŠKOLSKA GODINA: 2019. / 2020.

UTORAK, 17. OŽUJKA 2020.

13: 00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2019./2020.
5. Jednom napisane odgovore u ispitu nije dopušteno prepravljati već ih treba staviti u zagradu i precrtati te skraćenim potpisom (paraom) označiti i upisati ispravni odgovor.

—(Pipin Mali)—	Karlo Veliki	yo
precrtan netočan odgovor u zagradi ispravan odgovor para (skraćeni potpis)		

6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je jedan točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Što je posljedica bitke kod Heroneje?

1	
---	--

- a) filipike
- b) tebanska prevlast
- c) gubitak samostalnosti polisa
- d) makedonski nadzor tračkih rudnika

2. U koju su svrhu stari narodi izrađivali amulete?

1	
---	--

- a) za pohranu obrednog posuđa i tekstova
- b) radi određivanja položaja nebeskih tijela
- c) za rješavanje algebarskih operacija
- d) radi zaštite od bolesti i uroka

3. Kako je skončao državnik prikazan na slikovnome prilogu?

1	
---	--

- a) Ispio je otrov u atenskoj tamnici.
- b) Podlegao je zarazi tijekom Peloponeskog rata.
- c) Ubili su ga atentatori Harmodije i Aristogiton.
- d) Umro je prirodnom smrću na perzijskom dvoru.

4. Što je tema mezopotamskog mita *Enuma Eliš*?

1	
---	--

- a) stvaranje svijeta
- b) postanak različitih jezika
- c) putovanje u podzemlje
- d) opći potop

5. Koja je država nazvana po svojoj prvoj prijestolnici?

1	
---	--

- a) Sumer
- b) Medija
- c) Perzija
- d) Asirija

6. Gdje se kovao novac sa slikovnog priloga?

1	
---	--

- a) u Ahaji
- b) u Atici
- c) u Argolidi
- d) na Cipru

7. Koja se tvrđnja odnosi na prastanovnike hrvatskoga povijesnoga prostora?

1	
---	--

- a) Skordisci su imali uporište u Segestici.
- b) Taurisci su širili tekovine latenske kulture.
- c) Liburni su živjeli između Mirne i Raše.
- d) Japodi su razvili vlastito pismo.

8. Što je osnovno mjerilo građanskih prava i obaveza u timokratskom društvu?

1	
---	--

- a) imovina
- b) podrijetlo
- c) vojno iskustvo
- d) političko iskustvo

9. Na što se odnosi navod „Donje more i Gornje more“ u akadskim izvorima o Sargonovim ratnim uspjesima?

1	
---	--

- a) na Egejsko more i Crno more
- b) na Arapsko more i Mrtvo more
- c) na Crveno more i Kaspijsko jezero
- d) na Perzijski zaljev i Sredozemno more

II. U sljedećim zadacima pridružite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova iz desnog stupca na odgovarajuću crtu ispred pojma u lijevom stupcu. Tri pojma su višak.

10. Povežite izvore s pripadajućim pismom.

3	
---	--

___ feničke zlatne pločice

___ pločice iz Pila na Peloponezu

___ Hamurabijev zakonik

a) hijeroglifi

b) klinopis

c) linear A

d) linear B

e) alfabet

d) hijeratsko pismo

11. Povežite božanstva s njihovim simbolima.

3	
---	--

___ Apolon

___ Artemida

___ Demetra

a) lira

b) loza

c) trozubac

d) šipak

e) klas

f) jelen

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima. Odgovor upišite na praznu crtu.

12. Kako se zvao najveći broj gradova utemeljenih na starom Istoku neposredno nakon makedonskih osvajanja?

1	
---	--

13. Pažljivo pročitajte ulomak iz povijesnog izvora i odgovorite na pitanje.

*Kad čovjeka razdijeliše,
Na koliko su ga dijelova razdijelili?
Kako su usta njegova, njegove ruke,
Bedra njegova i njegova stopala nazvani?*

*Brahman bijaše njegova usta,
Od ruku njegovih ratnik je stvoren,
Njegova bedra postadoše vajšija,
Od stopala njegovih šudra se rodio.*

Kako se naziva zbirka tekstova kojoj pripada ovaj ulomak?

1	
---	--

14. Kako se naziva kovina koju su fenički trgovci dopremali s Britanskoga otočja?

1	
---	--

15. Kako se zove polis koji je osnovao trgovačku ispostavu iz koje potječe priloženi reljef?

1	
---	--

16. Kako se zove najprostranije helenističko kraljevstvo?

1	
---	--

17. Kako se naziva prapovijesno razdoblje za koje se vezuje početak uporabe predmetâ sa slikovnog priloga?

1	
---	--

18. Kako se naziva zemljani ili kameni humak podignut nad grobom jednoga ili više pokojnika?

1	
---	--

19. Pažljivo pročitajte ulomak iz povijesnog izvora i odgovorite na pitanja:

1	
---	--

Lakedemonjani su bili na čelu svojih saveznika, koji im nisu plaćali porez, nego su tražili svoju korist samo u tome da njihov ustav bude vlada nekolicine, a Atenjani su prisvojili s vremenom brodove saveznih gradova osim hijskih i lezbijskih i svima su odredili da prinose novac.

Kako se jednom riječju naziva oblik vladavine izrijekom spomenut u ulomku?

1	
---	--

1	
---	--

20. Kako se zove hrvatski lokalitet s ostacima paleolitičkog spiljskog slikarstva?

IV. U sljedećim zadacima kronološki poredajte navedene pojmove upisivanjem brojeva od 1. do 4. na praznu crtu tako da 1. označava najstariji, a 4. najmlađi pojam.

21. Kronološki poredajte procese grčke povijesti:

- ___ kolonizacija južne Italije
- ___ kolonizacija jadranskih otoka
- ___ ahejsko osvajanje Krete
- ___ osnivanje većine crnomorskih kolonija

1	
---	--

22. Kronološki poredajte perzijska osvajanja:

- ___ Egipat
- ___ Medija
- ___ Makedonija
- ___ Novobabilonsko Kraljevstvo

1	
---	--

23. Kronološki poredajte seobe:

- ___ seoba dorskih skupina u južnu Grčku
- ___ keltska seoba u jugoistočnu Europu
- ___ seoba Indoeuropljana u Indiju
- ___ seoba židovske elite u babilonsko ropstvo

1	
---	--

24. Kronološki poredajte građevine:

- ___ Erehtej
- ___ Djoserova piramida
- ___ Atrejeva riznica
- ___ Asurbanipalova knjižnica

1	
---	--

25. Kronološki poredajte razdoblja prevlasti gradova i država nakon Grčko-perzijskih ratova:

- ___ atenska hegemonija
- ___ makedonska hegemonija
- ___ tebanska hegemonija
- ___ spartanska hegemonija

1	
---	--

VI. U sljedećim zadacima pažorno pročitatite/pogledajte povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja.

26. Pažljivo pogledajte slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

a) Kako se zove središnji lik na slikovnom prilogu?

1	
---	--

b) Kako se zove autor originalnog kipa?

1	
---	--

c) Kako se zove građevina koju je krasio originalni kip?

1	
---	--

27. Pažljivo pročitajte ulomak iz pisanog izvora i odgovorite na pitanja.

1	
---	--

Parani koji su naselili Far dopustili su barbarima na otoku da nesmetano ostanu na veoma utvrđenom mjestu, dok su oni utemeljili grad kraj mora i obzidali ga. Kasnije barbari s otoka nisu podnosili nazočnost Grka i pozvaše Ilire s kopna nasuprot otoka. (...) No namjesnik Lisa, postavljen od Dionizija, zaplovi s većim brojem trijera protiv ilirskih brodica; i jedne potopi, druge zarobi.

1	
---	--

a) Kako se danas zove „grad kraj mora” o kojemu se pripovijeda u ulomku?

1	
---	--

b) Kako se zove otok na kojemu se nalazila farska metropola?

1	
---	--

c) Kako se naziva oblik vladavine kojom je vladao Dionizije?

28. Pažljivo pogledajte slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

a) Kako se naziva tip kultnih posuda na slikovnome prilogu?

1	
---	--

b) Kako se zove božanstvo čije sinove predstavljaju?

1	
---	--

c) Kako se naziva postupak tijekom kojeg su se rabile?

1	
---	--

VII. U sljedećim zadatcima proučite slijepe karte i odgovorite na postavljena pitanja.

29. Pozorno proučite kartu i odgovorite na postavljena pitanja.

a) Koji broj označava proročište?

1	
---	--

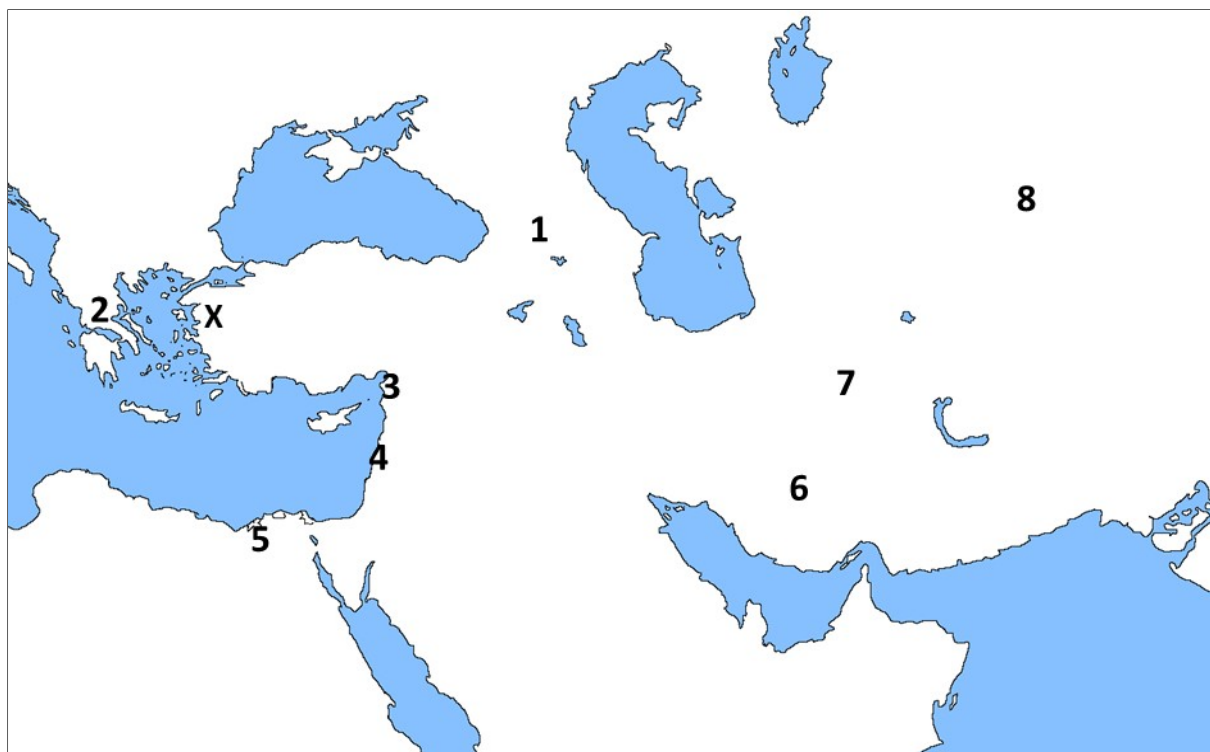
b) Koji broj označava lokalitet na kojemu se nalaze Lavlja vrata?

1	
---	--

c) Kako se zove pleme koje je tijekom 2. tisućljeća pr. Kr. naselilo zaokruženo područje?

1	
---	--

30. Pozorno proučite kartu i odgovorite na postavljena pitanja.

a) Kojim je brojem označen grad koji je odolijevao višemjesečnoj makedonskoj opsadi netom nakon bitke kod Isa?

1	
---	--

b) Koji broj označava pokrajinu Baktriju?

1	
---	--

c) Kako se zove helenistička kraljevina označena znakom X?

1	
---	--

31. Pozorno proučite kartu i odgovorite na postavljena pitanja.

a) Koji broj označava lokalitet Vizače?

1	
---	--

b) Koji broj označava lokalitet s ostacima grčke podjele zemljišta pod zaštitom UNESCO-a?

1	
---	--

c) Kako se zove ilirska skupina koja je naseljavala područje označeno znakom X?

1	
---	--